

[Holstein.]

ud, saa ophæver dette Lejemaal, der har fundet Sted paa et Tidspunkt, hvor man slet ikke kunde forudse, at der vilde komme en Lov om 8 Aars Brughuse, ikke Husets Karakter af et Tjenestehus, selv om det ved Lovens Ikrafttræden midlertidigt er lejet ud. Og omvendt: hvor et Hus oprindelig er Lejehus og ikke Tjenestehus, men taget i Brug som Tjenestehus inden den 1. April 1918 — saaledes staar der i § 28, 1ste Stykke —, der ophører det heller ikke at være Tjenestehus efter § 28, 1ste Stykke, men hvis det er overgaaet til Tjenestehus efter 1. April 1918, men oprindelig har været Lejehus, saa bliver det ved at være Lejehus, og saa har denne Anvendelse til Tjenestehus ingen Gyldighed.

Jeg vil ikke sige, at disse Bestemmelser i § 28, 1ste Stykke, i Loven af 1921 er rationelle, men der er dog en vis Ræson i dem. Afdøde Folketingsmand Martin Hansen har været med til at udforme disse Bestemmelser, og jeg talte dengang meget med ham om Spørgsmaalet. Martin Hansen holdt bestemt paa, at de sidste Linier i 1ste Stykke af § 28 maatte forstaas saaledes, at naar et Hus oprindelig er bygget, anvendt og oprettet som Tjenestebolig for en Skovløber, for en Skytte o. s. v., saa ophører det ikke at være Tjenestehus, fordi det er lejet ud midlertidigt af Ejeren, før end disse Love traadte i Kraft, paa et Tidspunkt, hvor Ejeren slet ikke kunde vide noget om, at saadanne Love vilde komme, og hvor han i Øjeblikket ikke havde Brug for saadan et Hus som Tjenestehus.

Hvis jeg maa nævne et oplagt Eksempel, vil jeg anføre en Godsejer, som i 60erne ved en Skov paa smaa hundrede Tønder Land byggede et Skovløbersted med Jord til, 8—9 Tdr. Land, og i Stedet indsætter en Mand som Skytte og Skovløber. Jagten gav jo ikke meget Arbejde dengang. Der var dengang, i 60erne, nogle forløbne Harer og Ræve og lidt Raavildt, andet var der ikke, saa det var i og for sig ikke nogen stor Kunst at være Skytte dengang; man gik ud i Agerhønsetiden med Herremanden og en Hund og skød Agerhøns, og saa var den Skyttehistorie færdig, saa det var nemt at kombinere Skovløberfunktionen med Skyttefunktionen dengang. Lad os nu sige, at et saadant Hus er oprettet til en Funk-

tionær, som har haft disse Stillinger hele forrige Aarhundrede ud, og som derefter afløses ved sin Død af Sønnen, som saa bliver Skovløber, medens Skyttebestillingen overgaar til en anden, for nu er det moderne Jagt, der skal drives.

Saa dør Sønnen, skal vi sige i 1910, og Ejeren ræsonnerer som saa: Nu har jeg en Skytte boende paa Hovedgaarden, boende et helt andet Sted, og jeg har for Tiden ikke Brug for dette Hus som Funktionærbolig; hvad der skal gøres her i denne Skov paa smaa hundrede Tønder Land, kan godt gøres af en dygtig Skovarbejder under Skovfogedens Tilsyn. Jeg behøver ikke at anvende dette Hus foreløbig som Skovløbersted, for Hugsten nu er begrænset, som den for øvrigt hidtil har været det, da jeg brugte Forgængerens ogsaa som Skytte, saa det er ikke nødvendigt at have Skovløber her. Men hvad skal jeg da gøre med dette Hus? Ja, jeg kan f. Eks. leje det ud til min Fodermester, som har været en veltjent Mand i mange Aar og bragt min Kobesætning op, og som jeg gerne vil vise en Paaskønnelse. Jeg lejer dette Hus ud til min veltjente Fodermester og lejer ham det som en Forpagtning paa 16 Aar, til 1926.

Saa udløber Kontrakten i 1926. Da er 1921-Loven imidlertid traadt i Kraft. Saa er der maaske kommet ny Skovrider paa Ejendommen, og saa siger Skovrideren: Nu maa vi have det Hus ind igen til Skovløbersted, for nu driver vi moderne Skovbrug med stor Hugst, stor Omsætning, meget Arbejde og mindre Avance, men med den store Drift, den moderne Drift. Saa er det saa heldigt, at Fodermesteren har siddet der i 16 Aar i opadgaaende Konjunkturer og tjent sig en lille Formue og kan købe sit eget Landbrug og blive Selvejer; hvad han gerne vil, og derfor har han ikke noget imod at blive sagt op, og Skovrideren vil gerne have Huset ind igen til Skovløbersted. Saa vilde det dog virkelig være urimeligt, om man ikke her vilde gøre den Martin Hansenske Fortolkning gældende, at Huset bliver ved at være Tjenestehus, fordi det oprindelig er oprettet som Tjenestehus og anvendt som Tjenestehus, og derfor kan det igen tages ind til Skovløberbolig. Saaledes maa efter Ordene, forekommer det mig, ogsaa sidste Punktum i 1ste Stykke i § 28 forstaas.